

Brexit: Výzvy pro Evropskou unii a Spojené království

9. 2. 2017, Praha - Karolinum

Mezinárodní konference organizovaná Fakultou sociálních věd Univerzity Karlovy ve spolupráci s Friedrich-Ebert-Stiftung Praha byla rozdělena do čtyř částí, v rámci kterých vždy vystoupili čtyři panelisté, ať už se jednalo o renomované zahraniční či české experty, nebo o bývalé či současné politické představitele. Konferenci zahájil Jeho magnificence rektor Univerzity Karlovy, profesor Tomáš Zima, který mimo jiné vyzdvihl význam spolupráce mezi Univerzitou Karlovou a britskými univerzitami nejen v rámci studentské a akademické mobility, ale také v oblasti vědecké.

Vládní perspektivu na otázku Brexitu představila J. E. Jan Thompson, velvyslankyně Spojeného království v České republice. Ve svém proslovu nastínila britské požadavky při vyjednávání o britském vystoupení z Evropské unie odvolávajíc se na proslov premiérky Theresy Mayové ze 17. ledna 2017. Hlavním bodem, který Její Excelence zdůraznila, byla snaha Spojeného království vyjednat po svém odchodu s EU velmi úzké vztahy.

Prvního debatního panelu s názvem *Velká Británie po Brexitu* moderovaného Zuzanou Kasákovou se zúčastnili Geoffrey Edwards, Simon Usherwood, Jim Gallagher a Bořivoj Hnízdo. První řečník se dotkl příležitostí a možností, jež může Brexit Spojenému království přinést, včetně vytváření nových vztahů se zeměmi jako Čína či volné ruky v zvláštním vztahu s USA. Simon Usherwood účastníkům přiblížil vnímání evropské integrace občany ve Velké Británii a dotkl se role elit během kampaně před referendem, jež podle jeho názoru selhaly. Jim Gallagher následně nastínil skotskou otázku v kontextu referenda o vystoupení a Bořivoj Hnízdo se věnoval pozici Gibraltaru a jeho možné budoucnosti po Brexitu.

Druhý panel moderovaný Tomášem Weissem se věnoval otázce *Moci a koalicím v EU po Brexitu*. Úvodního proslovu se ujal státní tajemník pro evropské záležitosti Tomáš Prouza, jenž zdůraznil, že EU by se měla soustředit na narativ, proč bude i po odchodu Velké Británie stále nosným a smysluplným projektem. Debaty se zúčastnili Vít Beneš, Josef Janning, Michel Perrotino a Eleonora Poli. V této části se konference zabírala vlivem výsledku britského referenda jak na domácí německé, francouzské a italské scéně, tak i rolí těchto zemí na poli mezinárodním. Předmětem diskuze byla role německo-francouzského tandemu v budoucnosti, prohlubování evropské integrace či proměna vnímání EU v Itálii.

Třetí část konference vedená Anne Seyfferthovou s názvem *Dohoda s Británií a její dopad na politiky EU*, již se účastnili Christian Kaunert, Lubor Lacina, Ivo Šlosarčík a Nicolai von Ondarza, přinesla zajímavou debatu o možnostech bilaterálních smluv uzavřených mezi

Spojeným královstvím a zbylými členskými státy EU. Panelisté se shodli na komplikovanosti právního procesu, který s sebou Brexit přinese. Obzvláště složitá celní a regulační situace vzniká na hranicích Irské republiky a Severního Irska, zejména pro zemědělce.

Konferenci završil panel moderovaný Sylvii Lauder řešící otázku *Reformního potenciálu EU*, jehož hosty byli Andrew Duff, Helena Langšádlová, Libor Rouček a Michaela Šojdrová. Všichni referující se shodli, že se Evropská unie potřebuje zaměřit na politické a občanské vzdělávání, jež by do budoucna mělo pomoci zabránit podobným situacím, jakou se stal Brexit. Odlišné názory panelistů však bylo možné vysledovat v otázkách federalizace EU nebo snahy ztraktivnit projekt evropské integrace občanům. Konference byla ukončena závěrečnou řečí vedoucího Katedry evropských studií IMS FSV UK Tomáše Weisse, který poděkoval všem účastníkům za velmi zajímavé příspěvky a diskusi a konstatoval, že konference jasně ukázala, že proces vystoupení Spojeného království z Evropské unie bude ještě komplikovanější, než média a mnoho politiků v současnosti doceňuje. Zdůraznil, že Brexit nijak neumenšuje zájem FSV UK o britskou politiku ani spolupráci mezi Univerzitou Karlovou a britskými univerzitami ve výzkumu obecně a výzkumu vztahů mezi Spojeným královstvím a Evropskou unií zvláště.

Eliška Černovská, Miroslav Čermák a Vojtěch Jirásek